OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Yksityisoikeus- ja oikeudenhoito-osasto

LsN Salla Silvola
EAt Silja Kantonen

Lausunto

2.11.2026

Eduskunnan hallintovaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle kuolinpesän sähköistä asiointia koskevaksi lainsäädännöksi (HE 107/2026 vp)

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt oikeusministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä HE 107/2026 vp.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki kuolinpesän palvelualustasta ja laki kuolinpesän osakasrekisteristä sekä muutettavaksi perintö- ja lahjaverolakia, hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annettua lakia, verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annettua lakia, verotusmenettelystä annettua lakia, perintökaarta, ulosottokaarta sekä lakia tuomioistuimen velvollisuudesta ilmoittaa eräistä ratkaisuistaan.

Esityksessä ehdotetaan laajennettavaksi Verohallinnon sähköistä asiointipalvelua kattamaan myös kuolinpesän sähköisen asioinnin. Palvelualustalla tarjottaisiin sähköisen asioinnin palvelu ehdotettuun uuteen kuolinpesän sähköiseen osakasrekisteriin sekä mahdollisuus sähköisen perukirjan ja perintöveroilmoituksen laatimiseen. Perintökaaren 20 lukua (lakiehdotus 7) muutettaisiin muun muassa siten, että sekä perukirja että perunkirjoitus olisi jatkossa mahdollista toimittaa osittain tai kokonaan myös sähköisesti. Perukirjan sisältöä ajanmukaistettaisiin ja jokaiseen kuolinpesään

Postiosoite
Postadress
Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Meritullinkatu 10
00170 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax
09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet
kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

tulisi jatkossa nimetä kuolinpesän yhteyshenkilö. Perunkirjoitukselle tarkoitettua määräaikaa pidennettäisiin kolmesta kuukaudesta kuuteen kuukauteen. Vaikka esityksen tavoitteena on mahdollistaa kuolinpesän sähköinen asiointi, sen ohella säilytettäisiin mahdollisuus myös paperilla tapahtuvaan asiointiin.

Ulosottokaaren 4 lukuun (lakiehdotus 8) ja tuomioistuimen ilmoitusvelvollisuudesta annettuun lakiin (lakiehdotus 9) ehdotetaan lisättäväksi lainsäädäntökokonaisuutta täydentäviä ulosottomiehen ja tuomioistuimen ilmoitusvelvollisuutta koskevia säännöksiä.

Oikeusministeriö on osallistunut lakiehdotusten valmisteluun erityisesti 2. ja 7-9. lakiehdotuksen sekä myös yleisemmin henkilötietojen suojan, tiedonluovutussääntelyn ja julkisuuslakia koskevan sääntelyn osalta yhteistyössä valtiovarainministeriön kanssa. Oikeusministeriö pitää lakiehdotuksia perusteltuina ja hyvin valmisteltuina. Ministeriön näkemyksen mukaan valmistelussa on huomioitu valtiosääntöoikeudelliset näkökohdat sekä EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen sallima kansallinen liikkumavara.

Oikeusministeriö on esittänyt eduskunnan lakivaliokunnalle huomautuksensa siltä osin, kun ne liittyvät erityisesti esityksen siviili- ja rikosoikeudellisiin liittymiin (lakiehdotus 2, luku 2 ja 36 §, Rikosoikeudelliset seuraamukset) ja oikeusministeriön hallinnonalalle kuuluviin liitelakeihin (lakiehdotukset 7-9; perintökaari, ulosottokaari ja L tuomioistuimen velvollisuudesta ilmoittaa eräistä ratkaisuistaan). Lakivaliokunta on ottanut oikeusministeriön lausunnossa esitetyt näkökohdat huomioon lausunnossaan hallintovaliokunnalle (LaVL 12/2026 vp) ja oikeusministeriö kannattaa lakivaliokunnan ehdottamia muutoksia.

Valtiovarainministeriö on hallintovaliokunnalle osoittamassaan lausunnossa esittänyt lisäksi muutoksia kuolinpesän osakasrekisteristä annettavan lain (lakiehdotus 2) 18 ja 35 §:iin. Muutoksista on keskusteltu ministeriöiden kesken ennalta ja oikeusministeriö kannattaa ehdotettuja lisämuutoksia.